

T.B.M.M.

İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 4.12.2025
Sayı : 598

10/3469

Şenol SUNAT

Manisa Milletvekili

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de otizm spektrum bozukluğu (OSB) görülme oranlarının son yıllarda olağanüstü bir artış göstermesinin nedenlerinin araştırılması, otizmin erken tanı, eğitim, sağlık ve sosyal hizmetlere erişim üzerindeki etkilerinin tespit edilmesi, otizmlili bireyler ve ailelerinin yaşadığı yapısal sorunların incelenmesi ve otizm alanında uygulanabilir, kapsayıcı ve bütüncül kamusal politikaların geliştirilmesi amacıyla; Anayasa’nın 98’inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması hususunu saygıyla arz ve teklif ederiz.

Şenol SUNAT

Manisa Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de otizm spektrum bozukluğu görülme oranlarında son yirmi yılda yaşanan dramatik artış, hem sağlık hem de eğitim politikaları açısından acil bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. 20–25 yıl önce 2.500’de 1 olarak tespit edilen otizm görülme oranı günümüzde her 30 kişiden 1 bireye yükselmiştir. Bu oran, dünya ortalaması olan 100’de 1 seviyesinin oldukça üzerindedir.

Son beş yılda 93 bin 447 öğrencinin otizm tanısı aldığı, her yıl yaklaşık 10 bin çocuğun özel eğitime ihtiyaç duyduğu ifade edilmektedir. Hâlihazırda 428 bine yakın otizmlı öğrenci kaynaştırma eğitiminden yararlanmakta; 67 bin 811 öğrenci doğrudan özel eğitim kurumlarında, 97 bin 925 öğrenci ise özel eğitim sınıflarında eğitim görmektedir. Bu veriler, mevcut kapasitenin gelecekte hızla artacak olan eğitim ihtiyacını karşılamada yetersiz kalacağını göstermektedir.

Türkiye Otizm Meclisi’nin değerlendirmelerine göre, resmi kayıtlara yansımamış bireylerle birlikte otizmlı sayısının 1 milyona yaklaştığı tahmin edilmektedir. Pek çok otizmlı bireyin tanı alamaması, yanlış kategorilerde raporlanması veya geç tanı alması, sorunun gerçek boyutunun görünmesini zorlaştırmaktadır.

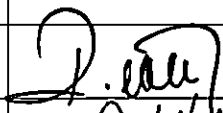
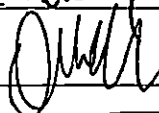
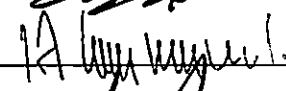
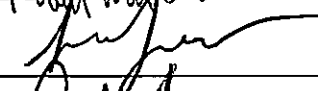
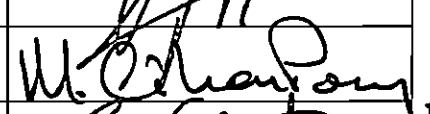
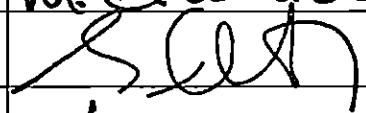
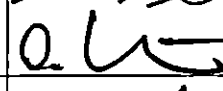
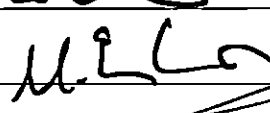
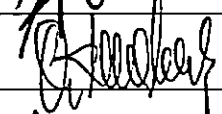
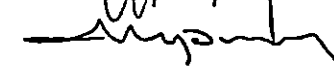
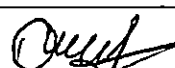
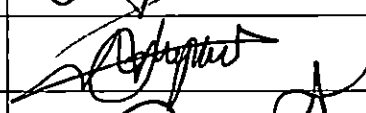
Otizmlı bireyler ve aileleri yalnızca eğitim odaklı değil, aynı zamanda sağlık hizmetlerine erişim, bakım destekleri, sosyal hizmetler, istihdam ve toplumsal katılım gibi alanlarda da ciddi güçlüklerle karşılaşmaktadır. Özellikle bakım yükü, ekonomik zorluklar ve sosyal izolasyon, ailelerin psikolojik dayanıklılığını zayıflatmakta; otizmlı ailelerde boşanma oranının %80’e kadar yükseldiği belirtilmektedir. Bu durum, otizmle yaşayan bireylerin etrafındaki sosyal destek sistemlerinin zayıflığını açıkça ortaya koymaktadır.

Otizm oranlarındaki olağanüstü artışın nedenleri; çevresel faktörler, tanı süreçlerindeki değişimler, genetik etkiler, yaşam koşulları ve sağlık politikalarının bütüncül biçimde değerlendirilmesini gerektirmektedir. Aynı şekilde eğitimde kaynaştırma kapasitesi, özel eğitim öğretmenleri sayısı, erken tanı merkezleri, rehabilitasyon hizmetleri ve aile destek mekanizmalarının kapsamı da güncel veriler ışığında yeniden ele alınmalıdır.

Türkiye’de otizm alanında uygulanabilir, sürdürülebilir ve bütüncül bir ulusal strateji bulunmamaktadır. Sivil toplum kuruluşları, uzmanlar ve aileler tarafından dile getirilen talepler; veri toplama sistemlerinin güçlendirilmesi, tanı süreçlerinin standardize edilmesi, destek hizmetlerinin yaygınlaştırılması, sosyal güvence mekanizmalarının geliştirilmesi ve eğitimde uzun vadeli planlama yapılması yönündedir.

Otizmlı bireylerin yaşam kalitesinin artırılması, ailelerin desteklenmesi, toplumsal farkındalığın yükseltilmesi ve mevcut kamu hizmetlerinin etkinleştirilmesi için kapsamlı bir inceleme yapılması zorunludur.

Bu doğrultuda; otizmdeki artışın nedenlerinin araştırılması, mevcut hizmetlerin etkinliğinin değerlendirilmesi, eksik alanların tespit edilmesi ve ulusal ölçekte uygulanabilir politika önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması gerekmektedir.

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Ridvan 212	Gıoakkab	
Hakan Sengöler	Afyonkarahisar	
Sedat TAŞCI	Tekirdağ	
Yüksel Arslan	ANKARA	
Ahmet Esref Fakıbbas	Ankara	
A. Setik Arikcin	Hatay	
Yany DAXI	Prabzan	
Uğur BOYRAZ	Antalya	
Meltem Pazar	İstanbul	
Erol Mke	Samsun	
Ahmet Tunc Top	Adana	
Motam Ergun	Musla	
Sekide Tuncel	Bursa	
Hakan Zolmaz	Bursa	
Ömer Karakop	Aydin	
Hosun Hantepiner	izmir	
Turan Yıldız	Alisaray	
M. Mustafa Güler	Gaziantep	
Yasın Özgür	Denzeli	